

Daniels Bog - Nummer Otteogfyrre

Åbenbaring af profeti: Betydningen af Habakkuks syn, de to tavler og mysteriet om det daglige i bibelsk fortolkning

Jeff Pippenger

2024-01-12

Den forøgelse af kundskab, som fremstilles ved synet om Ulai-floden, er det, som til sidst blev skrevet på Habakkuks to tavler.

Sammenvævet med profetier, som de havde betragtet som gældende for tiden for det andet komme, var undervisning, der var særligt tilpasset deres tilstand af usikkerhed og spænding, og som opmuntrede dem til tålmodigt at vente i troen på, at det, som nu var dunkelt for deres forståelse, i rette tid ville blive gjort klart.

„Blandt disse profetier var den i Habakkuk 2,1–4: »Jeg vil stå på min vagtpost og stille mig på tårnet og holde udkig for at se, hvad Han vil sige til mig, og hvad jeg skal svare, når jeg bliver revset. Og Herren svarede mig og sagde: Skriv synet ned, og gør det tydeligt på tavler, for at den, der læser det, kan løbe. For synet gælder endnu for den fastsatte tid, men ved enden skal det tale og ikke lyve; om det tøver, så vent på det, for det skal visselig komme, det vil ikke udeblive. Se, hans sjæl, som er hovmodig, er ikke oprigtig i ham; men den retfærdige skal leve ved sin tro.«

Allerede i 1842 havde den anvisning, der i denne profeti gives om at »skrive synet og gøre det tydeligt på tavler, så den, der læser det, kan løbe«, fået Charles Fitch til at udarbejde et profetisk kort for at anskueliggøre Daniels og Åbenbaringens syner. Udgivelsen af dette kort blev betragtet som en opfyldelse af den befaling, der var givet ved Habakkuk. Ingen lagde imidlertid dengang mærke til, at en tilsyneladende forsinkelse i synets opfyldelse — en ventetid — fremstilles i den samme profeti. Efter skuffelsen fremstod dette skriftsted som meget betydningsfuldt: »For synet gælder endnu den fastsatte tid, men ved enden skal det tale og ikke lyve; om det tøver, så vent på det, for det skal visselig komme, det vil ikke udeblive.... Den retfærdige skal leve ved sin tro.« Den store strid, 391, 392.

Habakkuks to tavler er profetisk set to vidner. Ifølge Skriften skal to vidner føres sammen for at stadfæste sandheden.

Men dersom han ikke vil høre dig, så tag endnu én eller to med dig, for at hvert ord kan blive stadfæstet ved to eller tre vidners mund. Mattæus 18,16.

Når Habakkuks to tavler (pionerdiagrammerne fra 1843 og 1850) lægges over hinanden, bekræfter de de sandheder, som var juvelerne i Millers drøm. Fejltagelsen i 1843, fremstillet på den første tavle, fastslår, når den lægges over den anden tavle, synets udsættelsestid. Miller (den symbolske vægter i denne historie) spurgte, hvad han skulle sige under striden i sin historie.

Jeg vil stå på min vagtpost og stille mig på tårnet, og jeg vil spejde efter at se, hvad han vil sige til mig, og hvad jeg skal svare, når jeg bliver irettesat. Habakkuk 2:1.

Herren pålagde Miller at nedskrive synet, og i sin drøm stillede han skrinet, som indeholdt synet, på et bord midt i sit værelse.

Og Herren svarede mig og sagde: Skriv synet op, og gør det tydeligt på tavler, for at den, som læser det, må løbe. Habakkuk 2:2.

Tabellerne angiver dernæst forsinkelsens tid og den første skuffelse.

For synet gælder endnu for den fastsatte tid, men ved enden skal det tale og ikke lyve; om det end tøver, så vent på det, for det skal visselig komme, det vil ikke udeblive. Habakkuk 2:3.

Den tretrins prøvelsesproces, som frembringes ved kundskabens tiltagelse (Millers juveler), fremstilles derefter.

Se, hans sjæl, som er opblæst, er ikke retsindig i ham; men den retfærdige skal leve ved sin tro. Habakkuk 2:4.

De to klasser af tilbedere ville blive åbenbaret ved prøveprocessen i Daniels bog, kapitel tolv.

Og han sagde: Gå bort, Daniel; for disse ord skal holdes lukkede og forseglede indtil endens tid. Mange skal renses og gøres hvide og prøves; men de ugudelige skal handle ugudeligt, og ingen af de ugudelige skal forstå; men de vise skal forstå. Daniel 12:9, 10.

De vise i Daniels bog er de vise jomfruer i Matthæus femogtyve, som blev retfærdiggjort ved tro, og de ugudelige var de dårlige jomfruer, som blev ophøjede i hovmod. Ved afslutningen af Millers drøm repræsenterer juvelerne olien i lignelsen om de ti jomfruer, hvilket var budskabet.

„Gud vanæres, når vi ikke modtager de budskaber, som han sender os. Dermed afslår vi den gyldne olie, som han ville udgyde i vore sjæle for at blive meddelt til dem, der er i mørke. Når råbet lyder: ‚Se, brudgommen kommer; gå ud for at møde ham,‘ vil de, som ikke har modtaget den hellige olie, som ikke har næret Kristi nåde i deres hjerter, erfare, ligesom de dårlige jomfruer, at de ikke er rede til at møde deres Herre. De har ikke i sig selv magt til at skaffe olien, og deres liv går til grunde.“ Review and Herald, 20. juli 1897.

Lyset fra Millers juveler i de sidste dage vil skinne ti gange klarere, og både tallet ti og lyset er symboler på en prøve. I de sidste dage, fremstillet ved afslutningen af Millers drøm, frembringer sandhedens lys, som er fremstillet på Habakkuks tavler, et prøvende budskab, hvilket i lignelsen om de ti jomfruer er fremstillet som Midnatsråbets budskab. Denne prøvende proces er en gentagelse af prøveprocessen i milleritternes historie, for lignelsen om de ti jomfruer gentages til punkt og prikke i de sidste dage.

„Jeg bliver ofte henvist til lignelsen om de ti jomfruer, hvoraf fem var kloge og fem tåbelige. Denne lignelse er blevet og vil blive opfyldt til punkt og prikke, for den har en særlig anvendelse på denne tid og er, ligesom den tredje engels budskab, blevet opfyldt og vil fortsat være nærværende sandhed indtil tidens ende.“ Review and Herald, 19. august 1890.

Ti er symbolet på en prøve, og ved afslutningen af de ti dage var Daniel og de tre værdige mænd synligt smukkere og mere velnærede end dem, der spiste Babylons kost. De hovmodige, som i

Habakkuk er fremstillet som levende ved formastelse og ikke ved tro, udviklede Babylons karakter. I milleritternes historie blev de Babylons døtre, og i Habakkuk er det pavedømmets profetiske kendetegn, der anvendes til at identificere karakteren hos dem, som valgte ikke at leve ved tro.

Se, hans sjæl, som ophøjer sig, er ikke oprigtig i ham; men den retfærdige skal leve ved sin tro. Ja, også fordi han overtræder ved vin, er han en hovmodig mand, som ikke bliver i sit hjem, som udvider sit begær som dødsriget og er som døden og ikke kan mættes, men samler alle folk til sig og hober alle folkeslag op til sig: Skal ikke alle disse optage en lignelse imod ham og et spottende ordsprog imod ham og sige: Ve den, der øger det, som ikke er hans! hvor længe? og den, der lægger sig med tykt ler! Skal ikke de pludselig rejse sig, som skal bide dig, og vågne, som skal plage dig, og du skal blive til bytte for dem? Fordi du har plyndret mange folkeslag, skal hele resten af folkene plyndre dig; for menneskers blod og for vold mod landet, mod byen og mod alle dem, der bor deri. Habakkuk 2:4–8.

Prøvelsesprocessen, som bringes over jomfruerne i Matthæus femogtyve, frembringer en klasse af tilbedere, som har udviklet nordkongens karakter (pavedømmet), der også er den magt, som „plyndrede mange nationer“. Det er den pavelige magt, som pludselig bliver bidt, ligesom Jesabel blev ædt af hunde.

Så siger Herren: Se, et folk kommer fra nordens land, og en stor nation skal opvækkes fra jordens yderste egne. De griber bue og spyd; de er grusomme og uden barmhjertighed; deres røst bruser som havet; og de rider på heste, opstillet som krigsmænd til kamp imod dig, du Zions datter. Vi har hørt rygter om det; vore hænder bliver slappe; angst har grebet os, og smerte som hos en kvinde i fødselsveer. Gå ikke ud på marken, og vandr ikke ad vejen; for fjendens sværd og rædsel er på alle sider. Du mit folks datter, bind sæk om dig og vælt dig i aske; hold sorg, som over en enbåren søn, den bitreste klage; for hærgeren skal pludselig komme over os. Jeremias 6:22–26.

Habakkuks to klasser er dem, som retfærdiggøres ved tro, og dem, som spiste og drak Babylons læresætninger. De, der i de sidste dage i Millers drøm fremstilles som jomfruer, udvikler enten Kristi karakter og modtager således Guds segl, eller også udvikler de pavedømmets karakter og modtager dyrets mærke.

„Tiden er kommet, da det sande lys skal skinne midt i det moralske mørke. Den tredje engels budskab er blevet udsendt til verden og advarer menneskene imod at modtage dyrets mærke eller dets billedes mærke på deres pander eller i deres hænder. At modtage dette mærke betyder at komme til den samme afgørelse, som dyret er kommet til, og at forfægte de samme idéer i direkte modsætning til Guds ord. Om alle, der modtager dette mærke, siger Gud: 'Den samme skal drikke af Guds vredes vin, som er skænket ublandet i hans vredes bæger; og han skal pines med ild og svovl for de hellige engles åsyn og for Lammets åsyn.'” Review and Herald, 13. juli 1897.

De jomfruer, der drikker Babylons vin, skal til sidst drikke Guds vredes vin. I Esajas åbenbarer Efraims drukkenbolte deres blinde beruselse ved at vende tingene på hovedet, og denne handling skal anses for at være „pottemagerler“.

Identifikationen af „det daglige“ som et symbol på Kristus vender sandheden om „det daglige“ på hovedet, for „det daglige“ er et satanisk symbol. Millers identifikation af „det daglige“ som hedenskab er direkte fremstillet på Habakkuks tavler. Millers opdagelse af stedet i Thessalonikerbrevet, som gjorde det muligt for ham at forstå, at det var hedenskabet, der blev „taget bort“, for at „syndens menneske“, som sidder i Guds tempel, kunne blive åbenbaret, er den primære sandhed, der findes i Andet Thessalonikerbrev, kapitel to.

„Jeg læste videre og kunne ikke finde noget andet tilfælde, hvor det [det daglige] forekom, end i Daniel. Derefter tog jeg [ved hjælp af en konkordans] de ord, som stod i forbindelse med det: ,tage bort‘; han skal tage det daglige bort; ,fra den tid da det daglige bliver taget bort‘ osv. Jeg læste videre og tænkte, at jeg ikke ville finde noget lys over teksten; til sidst kom jeg til 2 Thessalonikerbrev 2:7, 8. ,For lovløshedens hemmelighed er allerede virksom; kun skal han, som nu holder tilbage, holde tilbage, indtil han bliver taget bort af vejen, og da skal den lovløse åbenbares‘ osv. Og da jeg var kommet til den tekst, åh, hvor klart og herligt sandheden fremstod! Der er det! Det er det daglige! Vel, hvad mener Paulus nu med ,ham, som nu holder tilbage‘, eller hindrer? Med ,syndens menneske‘ og den ,lovløse‘ menes pavedømmet. Vel, hvad er det da, som hindrer pavedømmet i at blive åbenbaret? Jo, det er hedenskabet; vel, så må ,det daglige‘ betyde hedenskabet.“ — William Miller, Second Advent Manual, side 66.“ Advent Review and Sabbath Herald, 6. januar 1853.

Betydningen af „det daglige“ i Thessalonikerbrevene, som Miller opdagede, er den primære sandhed i teksten. Når Paulus identificerer dem, som ikke elsker sandheden, og som derfor vil modtage en kraftig vildfarelse, identificerer han ganske vist hadet til sandheden i almindelig forstand; men den sandhed, som der direkte henvises til i teksten, er den sandhed, at „det daglige“ repræsenterer det hedenske Rom.

Legemets lys er øjet; er derfor dit øje klart, vil hele dit legeme være fuldt af lys. Men er dit øje ondt, vil hele dit legeme være fuldt af mørke. Hvis derfor det lys, som er i dig, er mørke, hvor stort er da ikke dette mørke! Ingen kan tjene to herrer; thi enten vil han hade den ene og elske den anden, eller også vil han holde sig til den ene og foragte den anden. I kan ikke tjene både Gud og mammon. Mattæus 6:22–24.

Der findes kun kærlighed til sandheden eller had til sandheden. Der findes ingen mellemvej. Den stærke vildfarelse, som kommer over de dårlige jomfruer i Matthæus femogtyve, beror på deres forkastelse af lyset fra Millers juveler, som repræsenterer den endelige prøve. Det gamle Israels endelige prøve var deres tiende prøve, og Millers juveler skinner ti gange klarere i de sidste dage. Symbolet på forkastelsen af Millers juveler er „det daglige“, som Efraims drankere vendte på hovedet i adventismens tredje generation. „Det daglige“ er et satanisk symbol på hedenskab. Drankerne indførte en forfalsket juvel, som de bragte med fra frafalden protestantisme, og som identificerer „det daglige“ som et symbol på Kristus.

Millers forståelse af sine juveler var begrænset af den historie, hvori han blev oprejst. Overbevist om, at det andet komme var den næste profetiske begivenhed, kunne pavemagtens dødelige sår i 1798 kun repræsentere det fjerde og sidste jordiske rige i Daniel 2. Miller var også begrænset i sin forståelse af „det daglige“, for hans vidnesbyrd er, at han ved åbenbaring blev ledt til en bestemt

studiemetode, hvori han erklærede, at han brugte sin Bibel, Crudens konkordans og læste nogle aviser. Hans beslutning om at studere på den måde var ganske enkelt kommet ind i hans sind.

»I de tolv år, jeg var deist, læste jeg alle de historieskrifter, jeg kunne finde; men nu elskede jeg Bibelen. Den lærte om Jesus! Men der var stadig en hel del af Bibelen, som var dunkelt for mig. I 1818 eller 19, mens jeg samtalede med en ven, som jeg aflagde et besøg, og som havde kendt mig og hørt mig tale, mens jeg var deist, spurgte han mig på en temmelig betydningsfuld måde: »Hvad mener du om dette skriftsted og hint?« idet han henviste til de gamle tekster, som jeg havde indvendt imod, mens jeg var deist. Jeg forstod, hvad han ville, og svarede: Hvis du vil give mig tid, skal jeg sige dig, hvad de betyder. »Hvor lang tid ønsker du?« Jeg ved det ikke, men jeg skal sige dig det, svarede jeg, for jeg kunne ikke tro, at Gud havde givet en åbenbaring, som ikke kunne forstås. Jeg besluttede da at studere min Bibel i den tro, at jeg kunne finde ud af, hvad Helligånden mente. Men så snart jeg havde truffet denne beslutning, kom tanken til mig: »Antag, at du finder et sted, som du ikke kan forstå; hvad vil du så gøre?« Denne måde at studere Bibelen på kom da til mig: Jeg vil tage ordene i sådanne steder og følge dem gennem Bibelen og på den måde finde deres betydning. Jeg havde Crudens konkordans, som jeg mener er den bedste i verden; så jeg tog den og min Bibel og satte mig ved mit skrivebord og læste intet andet, undtagen lidt i aviserne, for jeg var fast besluttet på at få at vide, hvad min Bibel betød. Apollos Hale, The Second Advent Manual, 65.«

Millers juveler blev ikke blot erkendt gennem hans studiemetode, men også ved direkte åbenbaring fra Gud.

"Gud sendte sin engel for at påvirke hjertet hos en landmand, som ikke havde troet på Bibelen, og lede ham til at granske profetierne. Guds engle besøgte gentagne gange denne udvalgte for at vejlede hans sind og åbne for hans forståelse profetier, som altid havde været dunkle for Guds folk. Begyndelsen til sandhedens kæde blev givet ham, og han blev ledt videre til at søge led efter led, indtil han med undren og beundring skuede Guds Ord. Han så dér en fuldkommen kæde af sandhed. Det Ord, som han havde anset for ikke at være inspireret, åbnede sig nu for hans blik i sin skønhed og herlighed. Han så, at én del af Skriften forklarer en anden, og når ét skriftsted var lukket for hans forståelse, fandt han i en anden del af Ordet det, som forklarede det. Han betragtede Guds hellige Ord med glæde og med den dybeste respekt og ærefrygt." Early Writings, 230.

Når søster White siger, at »Gud sendte sin engel« til Miller, angiver det, at Gabriel var den engel, der blev sendt til Miller, for »sin engel« er en betegnelse, der tilskrives Gabriel.

„Engelens ord: ‘Jeg er Gabriel, som står for Guds åsyn,’ viser, at han indtager en stilling af høj ære i de himmelske sale. Da han kom med et budskab til Daniel, sagde han: ‘Der er ingen, som holder med mig i disse ting, uden Michael [Kristus], jeres fyrste.’ Daniel 10:21. Om Gabriel taler Frelseren i Åbenbaringen og siger, at ‘han sendte den og gav den til kende ved sin engel til sin tjener Johannes.’ Åbenbaringen 1:1.” The Desire of Ages, 99.

Gabriel og de andre engle blev sendt for at lede Millers sind og „åbne for hans forståelse profetier, som altid havde været dunkle for Guds folk.“ Hans budskab blev ikke blot udviklet gennem hans studiemetode, men også ved guddommelig åbenbaring. Selve den metode, han anvendte til at

studere Bibelen, var blevet givet ham i sinde. Når Gud bringer sandhed til vort sind, er det guddommelig åbenbaring i modsætning til at nå frem til sandheden gennem processen med ret at udlægge Bibelen. Miller gjorde begge dele, men guddommelig åbenbaring måtte være en del af den måde, hvorpå Miller kom til at forstå emnet om „det daglige.“

Miller ville ikke have erkendt kønssvingningen i Daniels bog, kapitel otte, vers ni til tolv, for alt, hvad han havde, var Bibelen og en konkordans, som er blottet for enhver oplysning vedrørende de bibelske sprog. Han ville ikke have set forskellen mellem „sur“ og „rum“, som begge oversættes med „tage bort“. Han ville ikke have set forskellen mellem „miqdash“ og „qodesh“, som begge oversættes med „helligdom“.

Han ville ikke have set sandheden om ordet „tamid“, som forekommer hundrede og fire gange i Bibelen. Den sandhed, han ikke kunne have set (hvilket også er den sandhed, han faktisk så), var, at af de hundrede og fire gange, det hebraiske ord „tamid“ anvendes i Bibelen, er det kun i Daniels bog, at det hebraiske ord „tamid“ bruges som et substantiv. „Tamid“ er det hebraiske ord, der betyder „bestandig“, og oversættes i Daniels bog med „det daglige“.

Kun i Daniels Bog bruges ordet som et substantiv, og de øvrige nioghalvfems gange bruges det som et adverbium. Af denne grund, da oversætterne af King James-Bibelen blev stillet over for, at Daniel brugte ordet fem gange som et substantiv, mens alle Bibelens øvrige forfattere brugte ordet nioghalvfems gange som et adverbium, blev de af bevisernes vægt tvunget til at korrigere Daniels brug af ordet som substantiv. For at korrigere Daniel tilføjede de ordet „offer“ til Ordet og forvandlede således et substantiv til et adverbium. Og for dernæst at korrigere oversætterne blev Ellen White inspireret til at nedskrive, at hun „så angående ‘det daglige’, at ordet ‘offer’ var tilføjet af menneskelig visdom og ikke hører til teksten; og at Herren gav den rette forståelse af det til dem, som frembar domstimens råb.“

Miller søgte ifølge sit eget vidnesbyrd at forstå „det daglige“, hvilket han til sidst gjorde i 2 Thessalonikerbrev. Men også ifølge hans eget vidnesbyrd ville han, når han søgte at forstå et ord, undersøge ethvert sted, hvor ordet blev brugt, og ordet bruges nioghalvfems andre gange i Bibelen. Alligevel er hans vidnesbyrd om „det daglige“, at han ikke fandt det noget andet sted end i Daniels bog, da han erklærede: „Jeg læste videre og kunne ikke finde noget andet tilfælde, hvor det [det daglige] fandtes, uden i Daniel.“ Miller blev ført til juvelerne ikke alene ved sin studiemetode, men også ved guddommelig åbenbaring, som blev givet ham gennem englenes tjeneste.

Derfor var hans forståelse af „det daglige“ korrekt, men begrænset. Han kunne ikke erkende, at af de fem gange „det daglige“ omtales i Daniels Bog, repræsenterede den ene af de tre gange, hvor „det daglige“ bliver „taget bort“, en anden betydning end de to øvrige gange. Den ene gang bruges „det daglige“ sammen med det hebraiske ord „rum“, og de to andre gange bruges det sammen med det hebraiske ord „sur“. Begge ord oversættes med „tage bort“, men „rum“ i Daniel kapitel otte, vers elleve, betyder „at løfte op og ophøje“, og i kapitel elleve, vers enogtrediv, og kapitel tolv, vers elleve, betyder ordet „sur“ „at fjerne“.

Teologerne, som æder og drikker den babylonske kost, hævder, at enten man fjerner en ting, eller man ophøjer en ting, repræsenterer begge dele en form for borttagelse, så begge ord må forstås som

havende samme betydning. De hævder, at de tre steder, hvor „det daglige“ bliver „taget bort“, altid betyder at fjerne, og dermed fastslår de, at Daniel var skødesløs i sit ordvalg. Det siger de ikke åbent, men ved slutning lærer de, at Daniel burde have brugt ordet „sur“ i alle tre forekomster, for ifølge teologerne mente han angiveligt det samme hver gang „det daglige“ blev „taget bort“.

De gør det samme med ordene „miqdash“ og „qodesh“, som begge oversættes med „helligdom“, i vers elleve til fjorten i kapitel otte. I hver forekomst af „helligdom“ i disse fire vers fastholder de, at de alle repræsenterer Guds helligdom. Ved slutning igen burde Daniel ganske enkelt have anvendt „qodesh“ i alle tre forekomster og ikke have anvendt „miqdash“ i vers elleve. Miller ville ikke have erkendt forskellen mellem disse ord, men det gør de moderne teologer, og når de gør det, fastholder de, at ingen forskel bør anerkendes. Alligevel kom Miller, som ikke erkendte forskellene mellem ordene, til den modsatte forståelse af de moderne teologers.

Virkeligheden er, at Daniel var en yderst omhyggelig skribent, som kendte det hebraiske sprog og blev bedømt til at være ti gange klogere end alle de andre vise mænd i Babylon, som i deres eget samfund i sig selv var meget kloge mænd. Hvis nogen kendte den rette brug af det hebraiske sprog, og hvordan det korrekt skulle gengives i netop den pågældende historie, var det Daniel. Hvis Daniel benyttede forskellige ord, var det, fordi de var bestemt til at formidle forskellige betydninger, som han bevidst søgte at fremstille. Når Daniels særskilte brug af de ord, der oversættes som „helligdom“ eller som „tage bort“, anerkendes, bekræfter de Millers forståelse af „det daglige“, som blev erkendt af Miller netop i det skriftsted, hvor Paulus identificerer, at de, som hader sandheden, er bestemt til at modtage en kraftig vildfarelse.

De, som hader sandheden og tror løgnen, der frembringer en stærk vildfarelse, fremstilles også som Efraims drankere, som fremstilles i to klasser. Den ene klasse er det lærde lederskab, og den anden klasse er de ulærde lægfolk, som kun vil høre det, de lærde lærer dem. Det er dem, der skjuler sig under løgne, og som slutter en pagt med døden. Det er dem, hvis sjæl er opblæst i Habakkuk to, og de er de dårlige jomfruer i Matthæus femogtyve. Det er dem, der forkaster de grundlæggende sandheder i Millers drøm, som skinner ti gange klarere ved enden (hvilket repræsenterer den tiende og sidste prøve for det moderne Israel), sådan som det er forbilledligt fremstillet ved den tiende og sidste prøve for det gamle Israel.

Vi vil fortsætte dette studie i den næste artikel.

Og Herren sagde til Moses: Hvor længe skal dette folk foragte mig? Og hvor længe skal det vare, før de tror mig, trods alle de tegn, som jeg har gjort iblandt dem? Jeg vil slå dem med pest og gøre dem arveløse, og af dig vil jeg gøre et folk, større og mægtigere end de. Men Moses sagde til Herren: Så vil egypterne høre det; thi du førte dette folk op med din magt fra iblandt dem. Og de vil fortælle det til indbyggerne i dette land; de har jo hørt, at du, Herre, er midt iblandt dette folk, at du, Herre, lader dig se ansigt til ansigt, at din sky står over dem, og at du går foran dem, om dagen i en skystøtte og om natten i en ildstøtte. Hvis du nu dræber hele dette folk som én mand, da vil de folkeslag, som har hørt rygtet om dig, tale og sige: Fordi Herren ikke var i stand til at føre dette folk ind i det land, som han tilsvor dem, derfor har han slået dem ihjel i ørkenen. Og nu beder jeg dig: Lad min Herres kraft være stor, således som du har talt og sagt: Herren er sen til vrede og rig på miskundhed; han tilgiver misgerning og

overtrædelse, men lader ingenlunde den skyldige være ustraffet; han hjemsøger fædrenes misgerning på børnene indtil tredje og fjerde led. Tilgiv dog, beder jeg dig, dette folks misgerning efter din miskundheds storhed, ligesom du har tilgivet dette folk fra Egypten og indtil nu. Og Herren sagde: Jeg har tilgivet efter dit ord. Men så sandt jeg lever, skal hele jorden fyldes med Herrens herlighed. Men alle de mænd, som har set min herlighed og mine tegn, som jeg gjorde i Egypten og i ørkenen, og som nu har fristet mig disse ti gange og ikke har hørt på min røst, skal visselig ikke få det land at se, som jeg tilsvor deres fædre; ingen af dem, som foragtede mig, skal se det. Men min tjener Kaleb, fordi en anden ånd var i ham, og han fulgte mig helt og fuldt, ham vil jeg føre ind i det land, som han drog ind i, og hans efterkommere skal tage det i besiddelse. 4 Mosebog 14:11–24.